Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

Liikenne- ja viestintäviraston lausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi elintarvikelain 5 §:n, sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 3 §:n ja maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain 3 §:n muuttamisesta (HE 83/2024 vp)

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt Liikenne- ja viestintävirastolta kirjallista asiantuntijalausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi elintarvikelain 5 §:n, sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 3 §:n ja maataloustuotteiden markkinajärjestelystä annetun lain 3 §:n muuttamisesta. Hallituksen esityksessä muutetaan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) suojatun nimen ja suojatun merkin määritelmää lisäämällä 3 §:ään myös elintarvikelain (297/2021) 5 §:n 2 momentin 32 kohdassa tarkoitettu nimisuojatuote.

Liikenne- ja viestintävirasto ylläpitää fi-verkkotunnusrekisteriä ja voi ratkaista fi-verkkotunnuksiin liittyviä riitoja sähköisen viestinnän palveluista annetun lain nojalla. Lain 166 §:ssä on säädetty fi-verkkotunnuksia koskevista rajoitteista. Verkkotunnus ei saa vastata toisen suojattua nimeä tai merkkiä, ellei verkkotunnuksen rekisteröinnille pystytä esittämään hyväksyttävää perustetta, eikä verkkotunnus saa muistuttaa toisen suojattua nimeä tai merkkiä, jos verkkotunnus rekisteröidään ilmeisessä hyötymis- tai vahingoittamistarkoituksessa. Suojatun nimen tai merkin oikeudenhaltijan vaatimuksesta Liikenne- ja viestintävirasto voi siirtää tai poistaa verkkotunnuksen, jos verkkotunnus on rekisteröity lain säännösten vastaisesti. Suojatut nimet ja suojatut merkit on määritelty lain 3 §:n 21 kohdassa. Lakimuutoksella nimisuojatuotteet otetaan osaksi suojatun nimen ja suojatun merkin määritelmää, jolloin oikeudenhaltija voisi jatkossa vedota nimisuojatuotteeseensa verkkotunnusten riidanratkaisumenettelyssä.

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain esitetyllä muutoksella on tarkoitus panna täytäntöön viinejä, tislattuja alkoholijuomia ja maataloustuotteita koskevista maantieteellisistä merkinnöistä sekä aidoista perinteisistä tuotteista ja maataloustuotteiden vapaaehtoisista laatumerkinnöistä, asetusten (EU) N:o 1308/2013, (EU) 2019/787 ja (EU) 2019/1753 muuttamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 1151/2012 kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2024/1143 35 artikla 1 kohta, jonka mukaan Unioniin sijoittautuneiden maatunnusrekisterien on varmistettava, että vaihtoehtoisissa verkkotunnuksia koskevissa riitojenratkaisumenettelyissä tunnustetaan rekisteröidyt maantieteelliset merkinnät oikeuksiksi, joihin kyseisissä menettelyissä voidaan vedota. Liikenne- ja viestintävirasto toimii tällaisena ylätason verkkotunnusrekisterinä, ja Liikenne- ja viestintäviraston verkkotunnusten riidanratkaisumenettely voidaan tulkita artiklassa tarkoitetuksi vaihtoehtoiseksi riidanratkaisumenettelyksi. Asetus on voimassa sellaisenaan, mutta kyseessä olevan artiklan täytäntöönpano vaatii lakimuutoksen, sillä Liikenne- ja viestintäviraston verkkotunnusten riidanratkaisutoiminta perustuu kansalliseen lainsäädäntöön.

Liikenne- ja viestintäviraston verkkotunnusten riidanratkaisumenettely on tarkoitettu tehokkaaksi ja nopeaksi tavaksi puuttua selkeisiin loukkaamistapauksiin. Ehdotetulla lakimuutoksella verkkotunnusten riidanratkaisumenettelyssä nimisuoja-

tuotteet saisivat samankaltaisen suojan kuin esimerkiksi rekisteröidyt tavaramerkit. Liikenne- ja viestintäviraston näkemyksen mukaan suojattujen nimien ja suojattujen merkkien suojan tason yhdenmukaistaminen on omiaan edistämään tehokasta riidanratkaisua.

Tähän mennessä Liikenne- ja viestintäviraston riidanratkaisumenettelyssä ei ole vedottu nimisuojatuotteisiin. Liikenne- ja viestintävirasto ei ole myöskään saanut toimialalta palautetta, että nimisuojatuotteiden suojaa kaivattaisiin verkkotunnusten riidanratkaisumenettelyssä. Näin ollen Liikenne- ja viestintävirasto arvioi ehdotetulla lakimuutoksella olevan ainoastaan vähäisiä vaikutuksia verkkotunnustoimintoon.

Liikenne- ja viestintävirasto on osallistunut esityksen valmisteluun. Liikenne- ja viestintävirasto katsoo, että hallituksen esityksessä ehdotettu muutos sähköisen viestinnän palveluista annettuun lakiin on kannatettava.

Jarno Ilme
ylijohtaja

Roosa Junttonen
lakimies